

Kaisa Juuso ps

Toimenpidealoite oppisopimusjaksojen saattamisesta opintotuen piiriin

Eduskunnalle

Ammatillisen koulutuksen uudistus tuli voimaan edellisen hallituskauden aikana. Ammatillisen koulutuksen uudistuksen yhteydessä opintotukilakia ei kuitenkaan ole päivitetty vastaamaan uudistettua ammatillisen koulutuksen lainsäädäntöä oppisopimuskoulutuksen osalta.

Nykyisessä järjestelmässä oppisopimus voidaan sopia kerralla koko tutkintoon. Oppisopimus voidaan sopia myös *tutkinnon osaan tai tutkinnon osaa pienempään kokonaisuuteen*. Oppisopimusjakso mahdollistaa opiskelijan ammattitaidon hankkimisen henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman mukaisissa työtehtävissä. Ammatilliseen koulutukseen kuuluva palkallinen työssäoppiminen on ollut vuoden 2018 alusta alkaen oppisopimuskoulutusta.

Voimassa olevan opintotukilain 6 §:n mukaan yksiselitteisesti oppisopimuskoulutuksessa oleva opiskelija ei ole oikeutettu opintotukeen oppisopimusjakson aikana. Nyt ammatillisen koulutuksen uudistuksen toteuduttua monet ammatillisen perustutkinnon suorittajat tekevät lyhyitä, muutaman kuukauden mittaisia oppisopimusjaksoja. Aikaisemmin, ennen ammatillisen koulutuksen reformia, suurin osa oppisopimusopiskelijoista on suorittanut koko tutkinnon tai suurimman osan tutkinnosta palkkatyössä. Tuella ei ole katsottu olleen tarvetta silloisessa tilanteessa.

Ammatillisen koulutuksen uudistuksen keskeisenä tavoitteena on entistä paremmin tuottaa ammatillista osaamista opiskelijoiden ja työelämän tarpeiden mukaan, ja se pyrkii lisäämään oppisopimuksen houkuttelevuutta. Uuden ammatillista koulutusta ohjaavan lainsäädännön myötä ammatillisen perustutkinnon suorittajat tekevät lyhyitä oppisopimusjaksoja, joiden ajalta heillä ei ole opintotukioikeutta. Jos opintotukea saava opiskelija aloittaa palkallisen työssäoppimisen, hänen on ilmoitettava sen ajankohta Kelaan.

Ammatillisen koulutuksen suorittajat ovat tässä asiassa eriarvoisessa asemassa verrattuna korkeakouluopiskelijoihin. Korkeakouluopiskelijoiden palkalliset työharjoittelujaksot eivät vaikuta opintotukioikeuteen, jos tulojen yläraja ei ylity. Oppisopimuskoulutuksen aikana opiskelijan on mahdollisuus hakea koulutuksen järjestäjältä päivärahaa niiltä päiviltä, kun opetus on työpaikan sijasta koulutuksen järjestäjän kouluympäristössä tapahtuvaa lähiopetusta. Lyhyissä oppisopimusjaksoissa sellaisia päiviä on vähän tai ei lainkaan.

Toimenpidealoite TPA 48/2019 vp

Yhdenvertaisuuden kannalta olisi välttämätöntä muuttaa opintotukilakia siten, että myös oppisopimus tulee opintotuen piiriin. Silloin ammatillisten opiskelijoiden tekemät lyhyet oppisopimusjaksot eivät keskeyttäisi opiskelijoiden opintotukioikeutta.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin opintotukilain muuttamiseksi siten, että ammatillisten opintojen ohella tehdyt oppisopimusjaksot tulevat opintotuen piiriin.

Helsingissä 2.12.2019

Kaisa Juuso ps